

Interview. Choreografe/danseres Dana Michel brengt bekroonde solovoorstelling naar Brussel

Na de zomer komt Dana Michels *Yellow Towel* naar Brussel. Afgelopen maand werd de succesvoorstelling van de Canadese choreografe al bekroond met de Zilveren Leeuw op de Biënnale in Venetië. Wij maakten er kennis met een van de meest eigenzinnige choreografes van het moment.

EWOUDE CEULEMANS

‘Ik wil mijn zwarte identiteit terugclaimen’

Dana Michel bloost wanneer ze op 27 juni, op de Ilde Biënnale voor Dans in Venetië, uit handen van haar landgenote en dansicoon Marie Chouinard de Zilveren Leeuw ontvangt. “Ik zal nooit een danseres als Marie Chouinard worden”, had Michel ons een dag eerder verteld. “Daar heb ik simpelweg de techniek niet voor.” We ontmoeten Michel op de Campo di Sant’Agnese, een kerkpleintje waar ze een uurtje eerder een twintig minuten durende performance gaf. Daags nadien zal Chouinard haar de Zilveren Leeuw overhandigen en zal Michel *Yellow Towel* dansen, de solovoorstelling waarmee ze al vier jaar tourt – in oktober komt ze ermee naar de Brusselse Beursschouwburg. Weer een dag later vliegt ze terug naar Montreal, na nauwelijks twee dagen in Venetië. En dan gaat het naar Ontario. Een gek leven, geeft ze toe, maar ze zou het niet anders willen. Haar oude leven, dat van marketeer bij een reclamebureau, daar wil ze niet naar terug. “Als kind was het mijn droom om danser te worden, maar ik heb een realistische, praktische keuze gemaakt. Boekhouden. Ik wilde een goeie job, een goed inkomen, een mooi huis, een stabiel leven. Maar halverwege mijn studies borrelde er al iets. Ik ben geswitcht, van boekhouden naar marketing. Dat voelde toen al aan als een grote stap.” Ze zou nog een veel grotere stap maken. “Ik had een job bij een reclamebureau, maar ik was samen met een kerel die me meenam naar raves. Dat werd een belangrijk deel van mijn leven. Op die raves kreeg mijn leven weer zin. En dus vroeg ik me af: wat als ik meer tijd in dit

soort leven kan steken?”

Ze was 25 toen ze besloot om alsnog een dansopleiding te volgen. Niet als carriëremove, wel als uitlaatklep. “Mijn ouders begrepen niet echt wat er gebeurde. Maar ik was 25, dus was het ook niet zo’n radicale beslissing. Ik had mijn studie afgemaakt, ik had mijn diploma, ik had al twee jaar gewerkt. Ik vertelde tegen hen én tegen mezelf dat dit gewoon een uitstapje was. Een paar jaar dans studeren, en dan opnieuw mijn normale leven hervatten. Het voelde niet aan als een groot ontsnapingsmanoeuvre.”

Dat was het uiteindelijk wel. Michel heeft haar ‘normale’ leven nooit hervat. “Ik weet hoe ontevreden ik was in dat ‘andere’ leven. Hoe geflipt het ook leek om een artiestenleven te leiden, het was nog altijd niet zo geflipt als een dood leven te blijven leiden. Ik vind het geruststellend om te beseffen dat ik dat andere, stabiele leven een kans heb gegeven. Veel andere dansers en makers vragen zich af hoe dat voelt, zo’n leven. Ik wéét hoe dat voelt.”

Blond haar

En zelfs al heeft ze daardoor niet dezelfde technische bagage als Marie Chouinard, het heeft Michel niet tegengehouden om internationale roem te vergaren. *Yellow Towel* een succes noemen, is een understatement: ze heeft er de hele wereld mee afgereisd. “Net na de première kon ik me niet inbeelden dat ik deze voorstelling ooit opnieuw zou dansen. Maar toen werden we geboekt in New York, en er kwam geen einde aan gekomen. Het werk is mijn vriend geworden.”

Yellow Towel is een erg persoonlijke voorstelling voor de choreografe. De titel verwijst naar een vreemd gebruik uit haar kindertijd. “Ik draaide een gele handdoek om mijn hoofd, om net als de andere meisjes blond haar te hebben.”

Toch danste ze lange tijd heen om ‘zwarte’ thema’s. Haar vroegere voorstellingen behandelde thema’s als gender en seksualiteit: pas nu onderzoekt ze ook het aspect huidskleur.

“*Yellow Towel* vloeide voort uit het verlangen

om te praten over hoe het is om een zwarte vrouw te zijn. Dat lijkt heel simpel, maar voor mij voelde dat aan als een grote stap. En het voelt nog steeds raar om dat luidop te zeggen, omdat ik zolang heb geprobeerd om méér te zijn dan dat.”

In *Yellow Towel* komt Michel op in een zwarte hoodie, waagt ze zich aan stereotypen als bananen, een apentaaltje en jazztrompetten, en overgiet ze zich met melk in een – vergeefse – poging om zichzelf wit te verven. Het is de eerste keer dat Michel zich openlijk confronteert met haar zwarte identiteit, ook al werd net daar steeds de klemtoon op gelegd door critici en toeschouwers. “Wat ik ook deed, wat mijn intenties ook waren, en hoe ver ik ook bleef van ‘zwarte’ thema’s, mijn werk werd altijd zo bekeken en zo omschreven. ‘Zwarte artieste’, ‘Afrikaanse beweging’, dat

waren termen die altijd terugkwamen. Op een bepaald moment ontstond het verlangen om dat terug te claimen.”

Het resultaat is paradoxaal, geeft ze toe, met de schaterlach die haar typeert. “Het voelt een beetje alsof ik mezelf in de val heb gelokt. Ik heb mezelf nog meer in het hoekje geduwd waaruit ik wilde ontsnappen. Ik vecht met mezelf. Want om aan iets te ontkomen, ben ik er middenin gedoken. Misschien hoopte ik dat ik het op die

manier me van me kon afschudden. Maar misschien heb ik net toegestaan dat mijn werk wordt bekeken zoals het altijd bekeken is geweest.”

Ze kan nu eenmaal niet bepalen hoe haar werk wordt geïnterpreteerd, besluit ze. En ze weet het zelf ook niet zo goed. “Voor mij waren die stereotypen niet meer dan een startpunt. Het is niet waarop ik

me concentreer. Ik heb geen heldere, specifieke intenties wanneer ik aan een voorstelling begin. Ik heb geen bepaald eindresultaat voor ogen. Er is geen specifieke boodschap die ik wil overbrengen. Ik hoop enkel dat de mensen een beetje kunnen lachen. Want vergis je niet: ik maak voortdurend grapjes in *Yellow Towel*.”

***Yellow Towel* speelt op 27 oktober in de Beursschouwburg, Brussel.**

► De danseres overgiet zichzelf met melk, zo wil ze zich ‘wit verven’. © IAN DOUGLAS

► Jazztrompetten en bananen: Dana Michel flirt al dansend met vooroordelen. © IAN DOUGLAS